






5-års rapport

Naturpark Lillebælt

2017 - 2022

- | | |
|--|---|
|  Følger planen |  Afsluttet - Gennemført som planlagt |
|  Mindre afvigelser fra planen |  Afsluttet - Gennemført med større ændringer |
|  Større afvigelser fra planen |  Opgivet |

Indholdsfortegnelse

Natur	4
 LIFE Kystfugle - stenrev og ny natur til kystfuglene.....	4
 Gudsø Vig - 10 ha indhegnet og afgræsset.....	4
 Vådområde på 30 ha Hejls Bæk.....	5
 Indsatser afledt af planen for kommunalt ejede skovområder	5
 Naturpark Lillebælts Venner	6
 Evaluering på udvalgte natur-projekter i Naturparken	6
 NYT: Odderbæk ved Skamling	7
 Natura 2000 - Hejls Nor - 29,5 ha afgræsses	7
 Hyby Fælled - 15 ha indhegnet og afgræsset.....	7
 Naturpleje Skamling - 18 ha overdrev afgræsset	8
 Naturpleje ved Skærbæk Strandpark - 4 ha indhegnet og afgræsset	8
 Løvfrøprojekt - Rapporter og pleje.....	8
 Erritsø Bæk - 1200 m vandløbsrestaurering.....	8
 Naturovervågning Gudsø gård	9
 NYT: Naturpleje af engarealer ved Erritsø Bæk	9
 Nyt: Springfrø til Hindsgavlhalvøen	9
 NYT: Havhaver i Lillebælt ved Middelfart	9
 Nyt: Rydning af overdrev	10
 Løvfrø udsættes i vandhuller på Hindsgavlhalvøen.....	10
Kulturarv	11
 Fredericia Vold.....	11
 Information ved Høneborg	11
 Synliggøre Lillebælts historiske spor	12
 Styrke Skamlingsbankens profil som et nationalt samlingssted med besøgscenter	12
 Styrke Skamlingsbankens profil som et nationalt samlingssted med folkemødeplads.....	13
 Fortidsminder/plejeplaner i Middelfart Kommune	13
 Information ved det gamle færgeleje - Snoghøj.....	13
 Nyt: Kulturhistorie på Trelde Næs.....	13
Friluftsliv	14
 Rekreativt rutenet ved Eltang	14
 Rekreativ forbindelse ved Drejens/Houens Odde	14
 Landskabselementer v. Skamlingsbanken	15
 Hejlsminde Strandpark	16
 Østerstrand - udvikling af Friluftsliv.....	16
 Staurby Skov – nye friluftsmuligheder	17
 Bedre friluftsliv i det syddanske bælt og øhav - Bælt i Balance.....	17
 Stinet v. Skamlingsbanken	18
 Hotspot Skærbæk - ændret snorkelsti Trelde Næs	18
 Hotspot Skærbæk – udviklingsplan	18

✓ Dykning ved Lyngsodde	18
✓ Trelde Næs - Forbedrede badefaciliteter	19
✓ Aktivitetsskoven - klimabyen	19
✓ Blå støttepunkter	19
✓ Snoghøjgård park	20
✓ Forskønnelse af Skærbæk Strandpark	20
✓ Nyt: Lillebæltsstien	20
✓ Nyt: Natursti ved Erritsø Bæk	20
✓ Nyt: Besøgscenter ved Rands Fjord	21
✓ NYT: Omklædningshus ved Strib	21
✓ NYT: SPOR i Røjle Mose og nyt madpakkehus	21
✓ Nyt: Vildebælt pas	21
✓ Nyt: Rutemarkering af stisystem på Trelde Næs	22
✓ Nyt: Forbedret friluftsliv i Snoghøjgårdparken	22
Erhverv	23
● NYT: Virksomhedssamarbejder i Naturpark Lillebælt	23
✓ Spis Lillebælt	23
✓ Bælt i balance, forskning, fisk og fællesskab	23
✓ NaturparkLillebælt Partnere	24
Formidling	25
● Naturrum/Marsvinobservationsposter	25
● Middelfart Marinas formidlingsområde	25
● Nyt: Kolding Stenbank	26
● NYT: Naturpark Lillebælt Spejder	27
✓ Viden om Lillebælt	28
✓ De unge naturparkguider	28
✓ Naturpark-vejledning Udvikling	28
✓ Naturformidling ved Voldgraven	29
✓ Nyt: Undervandskameraer på bunden af Lillebælt	29
✓ Nyt: Find-vej-rute på Trelde Næs	29
✓ Nyt: Interaktiv formidling på Trelde Næs Naturcenter	29
✓ Ny: Formidlingstiltag om fossiler	30
✓ Nyt: Vild Mad sankeruter i naturparken	30
✓ Nyt: Hagenør - nye tavler med info om naturpark	30
✓ Nyt: Snoghøjgårdparken - info om naturparken	30
✓ Nyt: Folder om Trelde Næs i naturparken	30
✓ NYT: Renovering af formidlingscenter Trelde Næs	31
✓ NYT: Strandsti med formidling om naturparken	31
✓ Nyt: Lokale guider i naturparken	31
Turisme	32
Nyt: Kommunikation 2022 om Naturpark Lillebælt	32
✓ Forbedring af strande	33
✓ Naturpark Lillebælt's markedsføring til turister	33
✓ NYT: Medarbejder til forretningsudvikling- og kommunikation i Naturpark Lillebælt	33

Natur

● LIFE Kystfugle - stenrev og ny natur til kystfuglene

Vi vil sammen med andre kommuner søge om EU LIFE-midler til at forbedre levestederne for en række kystfugle, som er udpeget i Natura 2000-området Lillebælt. Fx vil nye stenrev være grobund for muslinger, som er fødegrundlag for edderfugle. Forbedring af tilstanden på strandengene vil forbedre forholdene for en række kystfugle som klyde og terner. Projektet vil ud over natur også lave nye formidlingstiltag som fugleskjul og information via skilte, foldere og web. De mange delprojekter vil sikre mangfoldigheden i fuglearter (mål: N1 og N2), men også tiltag som stenrev vil øge havets biologiske mangfoldighed (N.4) www.betterbirdlife.eu

Mål: Et stenrev i Kolding Kommune, et stenrev i Middelfart Kommune, 15 ha ny kystnær natur med kompensation og frivillige aftaler med lodsejere om afgræsning. Yngleøer i Føns Vang sø og evt. flere steder.

Samlet budget i kr.:	20.000.000	Forbrugt til dato i kr.:	9.000.000
Medfinansierende partnere:	Aage V Jensen, 15. juni Fonden, A.P Møller Fonden, EU Life.		
Ansvarlig projektejer:	Middelfart Kommune		
Antal timer planlagt:	13.027	Antal timer forbrugt:	8.000
Planlagt startdato:	01-09-2018	Planlagt slutdato:	31-10-2025
Status på leverancer i %:	53		
Status på leverancer:	Stenrev etableret marts 2021. Ålegræsenge er etableret i 2022 (SDU). Der er etableret 3 yngleøer med planlagt etablering 2021. Yderligere lodsejerkontakt primo 2021. Projektområderne for stenrev i Lillebælt er screenet.		
Projektets naturparksværdi:	Ansøgningen er gået igennem, stor ros fra interessenter til projekt om biodiversitet. Mere biodiversitet på både land og hav. Projektet kan både supplere og være løftestang for flere af aktiviteterne i naturparken.		

● Gudsø Vig - 10 ha indhegnet og afgræsset

Strandengene er tilgroet med tagrør. Et mindre område er hegnet, men der er ikke dyr på, da dyreholderen ikke havde mulighed for at skaffe dyr. Der er potentiale for afgræsning af et større område. Undersøge muligheder for at udvide projektområdet til afgræsning. Sammenhængende græsning over kommunegrænsen.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Kolding Kommune		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:	01-05-2017	Planlagt slutdato:	01-05-2018
Status på leverancer i %:	0	Revideret slutdato:	01-12-2024
Status på leverancer:	Projektet er blevet nedprioriteret i 2021 grundet manglende ressourcer. Projektet er midlertidigt sat i stå, da der er konstateret forurening med Pfas fra Beredskabets øvelsesområde opstrøms projektområdet.		
Projektets naturparksværdi:	N.1 Biodiversitet og N.2 forbedringer for særlige arter		
Afhjælpende handling:	Undersøge omfanget af Pfas forureningen, og afklare om der er områder, der kan afgræsses uden risiko.		

● Vådområde på 30 ha Hejls Bæk

Et vådområdeprojekt ved Hejls Bæk, som skal reducere kvælstofudvaskning til Lillebælt (N4) og øge den biologiske mangfoldighed på land (N1).

Samlet budget i kr.:	4.259.350	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:	Vandhandleplanmidler		
Ansvarlig projektejer:	Kolding kommune		
Antal timer planlagt:	247	Antal timer forbrugt:	50
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	01-05-2021
Status på leverancer i %:	16	Revideret slutdato:	01-05-2023

Status på leverancer: Der er kommet nye krav til vådområdeprojekter, derfor må vi supplere den eksisterende forundersøgelse før vi kan søge midler til realisering af projektet. Tidsplanen rykkes og forundersøgelsens resultater bruges i ansøgning.

Projektet er startet forfra med foranalyser. Det har vist sig, at der er meget unik og beskyttet natur med mange orkideer i projektområdet. Projektet er derfor blevet halveret, så det skal undersøges, om der stadig er muligt at tilbageholde kvælstof i tilstrækkelig omfang. Der har ikke været arbejdet på projektet i 2020. Der har ikke været arbejdet på projektet i 2021.

Der har i 2022 være holdt et lodsejermøde og efterfølgende dialoger med berørte lodsejere for dels af analysere lodsejerinteresser og indgå aftaler om at igangsætte forundersøgelser.

Afhjælpende handling: Der skal søges om vandplansmidler hos Miljøstyrelsen til gennemførelse af forundersøgelsen

● Indsatser afledt af planen for kommunalt ejede skovområder

Flere døde træer og ved bliver efterladt i skovene, som beskrevet i ny forvaltningsplan for kommunalt ejede skove (N1). Forbedrede friluftsfaciliteter i form af bord/bænkesæt og informationskiltning er også en del af projektet.

Samlet budget i kr.:	442.000	Forbrugt til dato i kr.:	400.000
Medfinansierende partnere:	Fredericia Kommune		
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	170	Antal timer forbrugt:	70
Planlagt startdato:	01-01-2018	Planlagt slutdato:	01-10-2022
Status på leverancer i %:	40	Revideret slutdato:	24-06-2030

Status på leverancer: Mountainbikespor (Hannerup); Lysbrønde, Trelde og Fuglsang, 5 Bænke i Fuglsang; Svævebane i Fuglsang; Naturvenlig skovdrift ved plukhugst (stier i Randal skov (ikke i naturparken), ringning mjhp. veteranisering af udvalgte træer

2022: Der er fældet risikotræer og efterladt stående og dødt ved ..og afledt heraf lysbrønde.

Projektets naturparksværdi: Høj

● Naturpark Lillebælts Venner

Vi vil arbejde for at skabe en frivillig forening eller et netværk, fx kaldet Naturpark Lillebælts Venner, der består af personer og foreninger, som ønsker at bidrage til Naturpark Lillebælt og skabe flere gode oplevelser og frivillig naturbeskyttelse og pleje fx via lelaug, kogræsserlaug, stenrev, havhaver eller lign. (N1, N2 og N4). Projektet kan også have til formål at styrke friluftslivet og det sociale fællesskab i naturparken på tværs af kommunegrænser m.m. Mål: At vi i 2022 har dannet en frivillig forening, som udfører to naturpleje tiltag årligt.

Samlet budget i kr.:	1.000.000	Forbrugt til dato i kr.:	55.000
Medfinansierende partnere:	Lokale og kommunerne		
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	330	Antal timer forbrugt:	250
Planlagt startdato:	01-03-2019	Planlagt slutdato:	01-12-2022
Status på leverancer i %:	50	Revideret slutdato:	01-12-2024
Status på leverancer:	Vedtægter for foreningen er godkendt af forretningsudvalget og naturparkrådet. Der arbejdes på at finde medlemmer til bestyrelsen og få stiftende generalforsamling. Frivilligvenner har udført undersøgelser af de 56 nye biohuts i naturparken. Optagelserne skal analyseres af studerende for at finde ud af om der er mere fiskeyngel omkring disse biohuts. Del af projektet Bælt i balance		
Projektets naturparksværdi:	Ejerskab om biodiversitet.		

● Evaluering på udvalgte natur-projekter i Naturparken

Naturpark Lillebælt vil følge udviklingen på udvalgte steder i naturparken for at kunne evaluere og vurdere effekterne af udvalgte projekter, særligt på effekterne på de langsigtede mål: N1, N2, N3 og N 4..

Naturparksekretariatet vil en gang om året indsamle viden fra naturen og fra det lokale bagland om godt og skidt ved de projekter, der gennemføres. Denne viden fremlægges for Naturparkrådet, styregruppe og sekretariatet og tilretninger til projekterne, drøftes og implementeres. Mål: Mindst en årlig evalueringsrapport for Naturpark Lillebælt i 2021

Samlet budget i kr.:	20.000	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	165	Antal timer forbrugt:	15
Planlagt startdato:	01-01-2020	Planlagt slutdato:	01-10-2021
Status på leverancer i %:	28	Revideret slutdato:	24-12-2027
Status på leverancer:	Sammen med kommunernes naturfaglige personer er udvalgt de områder som bliver overvåget: frøer på hindsgavl, Fredericia løvfrø, HejlsNor afgræsningsprojekt, sommerfugle Middelfart, Erritsø bæk afgræsning, biohuts, 2 stenrev, fiskereservat. Artsdatabase kan måske bruges som databank. arter.dk. Data bliver indsamlet, og der er lavet rapport for fx Hejls Nor. Der har imidlertid ikke været ressourcer til at samle data i en samlet rapport for alle disse områder i 2021 og 2022.		

● **NYT: Odderbæk ved Skamling**

Odderbæk er rørlagt på det nederste stykke mod Lillebælt. Projektet går ud på, at åbne og genslynge bækken henover et engstykke, som Kolding Kommune ejer. Projektet er på idéplan og er ikke ressourcesat. Der er mulighed for realisering i 2020 for egne midler.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Kolding Kommune		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:	01-01-2020	Planlagt slutdato:	01-12-2022
Status på leverancer i %:	0		
Status på leverancer:	Der har ikke været arbejdet på projektet i 2020. Ej heller ikke i 2021 eller 2022 grundet manglende ressourcer.		
Projektets naturparksværdi:	Biodiversitet i naturparken		
Afhjælpende handling:	Det afklares om projektet kan realiseres.		

✓ **Natura 2000 - Hejls Nor - 29,5 ha afgræsses**

Vi vil sammen med andre kommuner søge om EU LIFE-midler til at forbedre levestederne for en række kystfugle, som er udpeget i Natura 2000-området Lillebælt. Fx vil nye stenrev være grobund for muslinger, som er fødegrundlag for edderfugle. Forbedring af tilstanden på strandengene vil forbedre forholdene for en række kystfugle som klyde og terner. Projektet vil ud over natur også lave nye formidlingstiltag som fugleskjul og information via skilte, foldere og web. De mange delprojekter vil sikre mangfoldigheden i fuglearter (mål: N1 og N2), men også tiltag som stenrev vil øge havets biologiske mangfoldighed (N.4) <https://www.kolding.dk/borger/miljo-natur-og-klima/natur-og-naturprojekter/naturprojekter/graesningsprojekt-er-ved-hejls-nor-2015-18>

Samlet budget i kr.:	324.000	Forbrugt til dato i kr.:	324.000
Medfinansierende partnere:	Landdistriktsmidler		
Ansvarlig projektejer:	Kolding kommune		
Antal timer planlagt:	400	Antal timer forbrugt:	225
Planlagt startdato:	31-12-2017	Planlagt slutdato:	31-12-2018
Afsluttet år:	2018		
Projektets naturparksværdi:	Projektets formål er at øge den biologiske mangfoldighed i Natura2000 området gennem afgræsning af tilgroede naturtyper. Projektet bidrager i høj grad til mål N1 og N2		

✓ **Hyby Fælled - 15 ha indhegnet og afgræsset**

Etablering af afgræsning og rydninger, samarbejde med Forsvaret

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:	Forsvaret betaler		
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	01-08-2018
Afsluttet år:	2018		
Projektets naturparksværdi:	Fremmer biodiversiteten i naturparken.		

✓ **Naturpleje Skamling - 18 ha overdrev afgræsset**

Målrettet naturpleje af værdifulde naturtyper, så deres naturværdi fastholdes og styrkes. Udvide området til naturpleje ved opkøb af overdrev

Samlet budget i kr.:	400.000	Forbrugt til dato i kr.:	400.000
Medfinansierende partnere:	Kolding Kommune		
Ansvarlig projektejer:	Kolding Kommune		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	95
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	
Afsluttet år:	2018	Revideret slutdato:	01-12-2022
Projektets naturparksværdi:	Projektet bidrager aktivt til følgende langsigtede mål: N1, N2, N3, da projektets formål er dels at styrke områdets biodiversitet, beskytte sårbare arter og sikre sammenhæng mellem benyttelse og beskyttelse		

Bjergtet - ryddet og gjort klar til afgræsning_DocNo299366-18_v1(2).JPG

✓ **Naturpleje ved Skærbæk Strandpark - 4 ha indhegnet og afgræsset**

Der laves naturpleje ved afgræsning med kreaturer på et overdrev op ad Blå Flag-stranden. Et naboareal ryddes for vækst af japansk pileurt og afgræsses med får. Det er hensigten, at naturplejen skal fungere som lokal læringsmiljø for Fjordbakkedistriktets institutioner og skoler i henhold til Fredericia Kommunes Strategi for en Grøn Generation, 2016.

Samlet budget i kr.:	165.000	Forbrugt til dato i kr.:	130.000
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	130	Antal timer forbrugt:	70
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	01-09-2018
Afsluttet år:	2019	Revideret slutdato:	01-09-2019
Projektets naturparksværdi:	N1; N2 (blåhat jordbi)		

✓ **Løvførprojekt - Rapporter og pleje**

Overvågning af nyoprettede levesteder for løvfører hvert 2. år. Vi vil sikre, at bestanden udvikler sig, som ønsket (N2). Pleje af vandhuller på Trelde Næs, Hyby Fælled, Bødeskov Strand, hvis et behov konstateret i overvågning (N1). Mål: En rapport hver 2. år og evt. plejetiltag hvis behov

Samlet budget i kr.:	25.000	Forbrugt til dato i kr.:	5.000
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	25	Antal timer forbrugt:	5
Planlagt startdato:	01-01-2018	Planlagt slutdato:	31-12-2022
Afsluttet år:	2022		
Projektets naturparksværdi:	N.1 Biodiversitet og N.2 forbedringer for særlige arter		

IMG_6154_2017 Trelde Næs.JPG

✓ **Erritsø Bæk - 1200 m vandløbsrestaurering**

Vandløbsrestaurering. Forbedring af vandløbet og ynglemuligheder for fisk (N1 og N2). Restaureringen er en del af et klimatilpasningsprojekt.

Samlet budget i kr.:	1.070.000	Forbrugt til dato i kr.:	1.070.000
Medfinansierende partnere:	Fredericia Spildevand		
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	200	Antal timer forbrugt:	100
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	01-10-2018
Afsluttet år:	2018		
Projektets naturparksværdi:	N 1 og N2 (plus afgræsning/ naturpleje. Forbedring af vandløbsdyr fisk / insekter.		

✔ **Naturovervågning Gudsø gård**

Kortlægning af flora og fauna i et område ved Gudsø Vig tilhørende Center Danmark, Gudsøengvej 15., på i alt 40 ha. Arter registreres i samarbejde med frivillige lokale botanikere og insektskyndige.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinancierende partnere:	Center Danmark (samarbejde , ingen finansiel bidrag)		
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	10	Antal timer forbrugt:	10
Planlagt startdato:		Planlagt slutdato:	31-12-2018
Afsluttet år:	2018		
Projektets naturparksværdi:	Biodiversitet. Oplysninger om flora og fauna (planter, insekter, fugle, svampe) registreres på Naturbasen (Fugle og Natur)		

✔ **NYT: Naturpleje af engarealer ved Erritsø Bæk**

Der er indgået aftale om afgræsning af arealer ved Erritsø Bæk med en kvægavler. 4 ha.

Samlet budget i kr.:	31.000	Forbrugt til dato i kr.:	31.000
Medfinancierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	30	Antal timer forbrugt:	30
Planlagt startdato:		Planlagt slutdato:	
Afsluttet år:	2018		
Projektets naturparksværdi:	N1 Styrke mangfoldigheden af levende organismer, dvs. styrke områdets biologiske mangfoldighed.		

✔ **Nyt: Springfrø til Hindsgavlhalvøen**

Der ønskes at etablere en bestand af springfrø på Hindsgavlhalvøen, som kopi af bestand på Fænø. Der lever en god bestand af springfrø på Fænø. Umiddelbart på den anden side af Lillebælt ligger Hindsgavlhalvøen, hvor Middelfart Kommune har udlagt tidligere landbrugsjord omkranset af gammel løvskov til dyrehave og gravet en række nye vandhuller. Arealet afgræsses af kron- og dådyr og formålet med afgræsningen er udvikling af overdrevsnatur.

Samlet budget i kr.:	60.000	Forbrugt til dato i kr.:	60.000
Medfinancierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Middelfart Kommune		
Antal timer planlagt:	40	Antal timer forbrugt:	40
Planlagt startdato:	01-06-2018	Planlagt slutdato:	01-09-2019
Afsluttet år:	2019		
Projektets naturparksværdi:	N1 Styrke mangfoldigheden af levende organismer, dvs styrke områdets mangfoldighed		

✔ **NYT: Havhaver i Lillebælt ved Middelfart**

Middelfart Kommune og Naturpark Lillebælt inviterede i oktober 2019 interesserede borgere til informationsmøde om muligheden for etablering af havhaver i Middelfart. Målet er at skabe større forståelse for, hvordan blå økosystemer og marine ressourcer kan være med til at afhjælpe klima- og miljøproblematikken, blandt andet ved at dyrke bæredygtige afgrøder som for eksempel blåmuslinger og tang. Formålet med projektet er ikke kun at dyrke muslinger og tang. Det skal binde folk sammen og danne en social ramme.

Samlet budget i kr.:	5.000	Forbrugt til dato i kr.:	5.000
Medfinancierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Middelfart Kommune		
Antal timer planlagt:	70	Antal timer forbrugt:	70
Planlagt startdato:	01-01-2019	Planlagt slutdato:	31-03-2020
Afsluttet år:	2020		

Projektets naturparksværdi: Projektet igangsætter frivilligheds initiativ (N6) og indgår grønt partnerskab med frivillige (N5). Udvikler friluftsoplevelser (FR 1), øger glæden ved at være i naturen (FR 2) og styrker sundheden for borgere (FR5).

✔ **Nyt: Rydning af overdrev**

For at fremme blomster på overdrevene, er to større områder i Snoghøjgårdparken ryddet for træopvækst af gyvel og slåen.

Samlet budget i kr.:	20.000	Forbrugt til dato i kr.:	20.000
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	16	Antal timer forbrugt:	16
Planlagt startdato:	03-02-2020	Planlagt slutdato:	17-02-2020
Afsluttet år:	2020		
Projektets naturparksværdi:	N1, N2, N3		

✔ **Løvfrø udsættes i vandhuller på Hindsgavlhalvøen**

Der ønskes at etablere en bestand af løvfrø på Hindsgavlhalvøen, hvor Middelfart Kommune har udlagt tidligere landbrugsjord omkranset af gammel løvskov til dyrehave og gravet en række nye vandhuller. Arealet afgræsses af kron- og dådyr og formålet med afgræsningen er udvikling af overdrevsnatur.

Samlet budget i kr.:	60	Forbrugt til dato i kr.:	60.000
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:			
Antal timer planlagt:	40	Antal timer forbrugt:	40
Planlagt startdato:	01-05-2022	Planlagt slutdato:	01-08-2022
Afsluttet år:	2022		
Projektets naturparksværdi:	N1 Styrke mangfoldigheden af levende organismer, dvs styrke områdets mangfoldighed		

Kulturarv

● Fredericia Vold

Arkitektkonkurrence om en ny helhedsplan for Fredericia Vold som fæstningsværk og bypark. Heri indgår også friluftsliv og formidling af kultur og natur (K1 og K2). Fremme historien om Fredericia Vold som et renæssancefæstningsanlæg og scene for en stor militærhistorie og skabe en moderne bypark, der er en integreret del af fæstningsbyen, Projektet forventer at være færdigt med udgangen af 2022 (K2 og K3).

Samlet budget i kr.: 35.000.000 Forbrugt til dato i kr.: 6.000.000

Medfinansierende partnere: A.P. Møller Fonden

Ansvarlig projektejer: Fredericia Kommune

Antal timer planlagt: 500 Antal timer forbrugt: 100

Planlagt startdato: 01-12-2018 Planlagt slutdato: 01-12-2020

Status på leverancer i %: 67 Revideret slutdato: 31-12-2024

Status på leverancer: Herefter arbejdes med projektering af 1. etape af voldprojektet - hvor fokus er at skabe forbindelse fra kyst til kyst på Volden.

I løbet af 2020 fik vi udført rydninger af både Kongens Bastion, Danmarks Bastion og Ravelinen, hvilket gør at man nu kan opleve voldformationerne i sit fulde volumen. Har afholdt flere formidlingsture på Volden om projektet.

I løbet 2021 og 2022 arbejdes med at skabe forbindelse fra kyst til kyst påbegyndes. Der skal med broer og port skabe to nye forbindelser, over Prangervej og over Øster Voldgade. Det vil give brugerne af Volden en helt ny oplevelse af Voldens omfang og give nye bevægelsesmuligheder på Volden.

I 2022 er der konkret arbejdet på ombygning af Landsoldat Pladsen, og med etablering af vold promenade, fra Jyllandsgade til Vendersgade. Denne strækning af promenaden, der er ca. 400 meter, omfatter lige godt ¼ af den samlede promenade. Projektet afsluttes efter planen den 15/1 2023.

Projektets naturparksværdi: F2 Udbrede kendskabet til de enestående natur-kulturkvaliteter og de geologiske og landskabelige kvaliteter i området og synliggøre dem.

Afhjælpende handling: Kører efter ny tidsplan og revideret slutdato.

● Information ved Høneborg

Formidling af den middelalderlige kulturhistoriske lokalitet "Hagenør Borgbanke". Stedet rummer også et geologisk hotspot. Fremme historien om Fredericia Vold som et renæssancefæstningsanlæg og scene for en stor militærhistorie og skabe en moderne bypark, der er en integreret del af fæstningsbyen (K2 og K3).

Samlet budget i kr.: 115.000 Forbrugt til dato i kr.: 115.000

Medfinansierende partnere:

Ansvarlig projektejer: Fredericia Kommune

Antal timer planlagt: 300 Antal timer forbrugt: 10

Planlagt startdato: 01-01-2018 Planlagt slutdato: 01-12-2018

Status på leverancer i %: 61 Revideret slutdato: 31-12-2023

Status på leverancer: Tekster til kulturhistorie er gjort klar.

Formidling af Høneborg indgår i "Krig i Lillebælt"- ruten.

Tekster til geologi formidlingen skal laves færdige.

Status 2022: Indsatsen er ikke gennemført endnu.

Projektets naturparksværdi: F2 Udbrede kendskabet til de enestående natur-kulturkvaliteter og de geologiske og landskabelige kvaliteter i området og synliggøre dem.

Afhjælpende handling: Fredericia Kommune afklarer prioritering af geologi-spor. Resten bliver en del af Bælt i Balance projektets kulturhistoriske spor

● Synliggøre Lillebælts historiske spor

Vi vil styrke samarbejdet mellem naturparkens seks kulturhistoriske institutioner. Vi vil fortsat udvikle samarbejdet omkring borgerinddragelse (naturparkens brugere) og lokale foreninger, laug m.v., så formidlingsindsatserne bliver forankret hos de frivillige kræfter. Væsentlige aktører er bl.a. dykkerklubber, kajakklubber og militærhistoriske foreninger. Der vil fortsat blive udviklet på hovedfortællingerne – Den maritime kystkultur i Lillebælt, Krig i Lillebælt, og Tro, ritualer og magt i oldtiden i Lillebælt (K3). Stenalderboplads ved Skibelund.

Konkrete formidlingsmuligheder på land er de historiske ruter via Historisk Atlas, som køre-, cykel- og gåruter. Også skiltning evt. med QR-koder, hvor det giver bedst mening. Fra vandsiden er der oplagte formidlingsmuligheder fra havkajakker, robåde, turbåde m.v. Under vandet er dykker- og snorkleruter et oplagt valg (K1 og K2). Mål: En ny plan med finansiering er klar i 2018 for de konkrete formidlingsmuligheder. Koordineres med Destination Lillebælt og turistforeningerne.

Samlet budget i kr.:	156.000	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:	NordeaFonden		
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Museum		
Antal timer planlagt:	160	Antal timer forbrugt:	20
Planlagt startdato:	01-12-2017	Planlagt slutdato:	01-12-2018
Status på leverancer i %:	66	Revideret slutdato:	31-12-2024
Status på leverancer:	Der skal som del af projektet Bælt i Balance laves 5 ruter: *1. Marsvinruten *2. Fortidsminder i Stenderupskovene *3. Fredericia under Treårskrigen 4. Lillebælt i krig - om krig i og magten over Lillebælt 5. Åleeventyret i Lillebælt		

De digitale ruter suppleres evt. med markeringer og plancher ude i landskabet, hvor det giver mening.

De første 4 historiske ruter er digitaliseret og vises på web-kort. Der mangler 1 rute om ål, oversættelser og fysisk formidling on-site før milepælen er nået.

Projektets naturparksværdi: Samarbejde på tværs af kommuner
Afhjælpende handling: Fokus på projektledelse og samarbejdspartnere.

✓ Styrke Skamlingsbankens profil som et nationalt samlingssted med besøgscenter

Den nuværende udstillingsbygning erstattes af et nyt besøgscenter. Bygningens udformning er baseret på en arkitektkonkurrence, og bygningen skal passe ind i landskabet og tage hensyn til oplevelsen af udsigterne. Besøgscenteret vil rumme udstillings- og undervisningslokaler, foyer, toiletter m.m. Dette vil også være til stor gavn for friluftslivet og formidlingen i området (K1, K2 og K3). Mål: 600 m2 nyt besøgscenter

Samlet budget i kr.:	30.000.000	Forbrugt til dato i kr.:	2.000.000
Medfinansierende partnere:	AP Møller fonden, Region Syddanmark, Kolding Kommune		

Ansvarlig projektejer:	Kolding Kommune		
Antal timer planlagt:	2.142	Antal timer forbrugt:	750
Planlagt startdato:	01-01-2015	Planlagt slutdato:	01-12-2018
Afsluttet år:	2021	Revideret slutdato:	15-05-2021
Projektets naturparksværdi:	Projektet bidrager aktivt til målopfyldelse på det langsigtede mål K1, da projektets formål i høj grad er at udbrede kendskabet til områdets kultuhistorie		

✓ **Styrke Skamlingsbankens profil som et nationalt samlingssted med folkemødeplads**

Der oprettes en opera- og folkemødeplads til større og mindre arrangementer, som skal være med til at styrke adgangen og synligheden til vores kystnære historie (K2). Mål: en plads til 15.000 mennesker

Samlet budget i kr.:	3.000.000	Forbrugt til dato i kr.:	2.000
Medfinansierende partnere:	AP Møller Fonden		
Ansvarlig projektejer:	Kolding Kommune		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	75
Planlagt startdato:		Planlagt slutdato:	01-12-2018
Afsluttet år:	2021	Revideret slutdato:	15-05-2021
Projektets naturparksværdi:	Projektet bidrager aktivt til målopfyldelse på det langsigtede mål K2, da projektets formål er at øge områdets tilgængelighed og synlighed		

✓ **Fortidsminder/plejeplaner i Middelfart Kommune**

Der er lavet plejeplaner for alle fortidsminder i Middelfart Kommune, både private og kommunale. Plejen er sat i gang og under udvikling med private lodsejere, skoler og DN (K1).

Samlet budget i kr.:	67.750	Forbrugt til dato i kr.:	67.750
Medfinansierende partnere:	Arbejdsmarkedets Feriefond		
Ansvarlig projektejer:	Middelfart Kommune		
Antal timer planlagt:	150	Antal timer forbrugt:	150
Planlagt startdato:	01-12-2017	Planlagt slutdato:	01-12-2018
Afsluttet år:	2018		
Projektets naturparksværdi:	K1 Udbrede kendskabet til og formidlingen af Lillebælts enestående kystnære og maritime kulturarv		

✓ **Information ved det gamle færgeleje - Snoghøj**

Fortællingen om det gamle færgeleje er formidlet ved en informationstavle.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:			
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:		Planlagt slutdato:	
Afsluttet år:	2018		
Projektets naturparksværdi:	Formidling af kulturhistorie		

✓ **Nyt: Kulturhistorie på Trelde Næs**

Der er udarbejdet formidlingstavler, der fortæller om kulturhistoriske bygninger og steder på Næsset. Infotavlerne kan findes på bygninger og steder i området.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:	01-09-2020	Planlagt slutdato:	01-12-2020
Afsluttet år:	2020		

Friluftsliv

● Rekreativt rutenet ved Eltang

Eltang stiplan er et rekreative stinet i lokalområdet med forbindelse til Kolding via Houens Odde. Stien bliver koblet på eksisterende stier i Sdr. Vilstrup og Viuf, så vi får et samlet ruteforløb. Det er et frivilligt projekt, bygget på landsbysamarbejdet.

1. etape - sti fra Eltang til parkeringsplads ved Birkemosen. 2. etape - sti fra Birkemosevej til eksisterende vej ved jernbane. 3. etape bro over å. 4. etape - sti gennem birkemosen.

Samlet budget i kr.:	483.000	Forbrugt til dato i kr.:	30.000
Medfinansierende partnere:	Koldings landsbyuljemidler		
Ansvarlig projektejer:	Kolding Kommune		
Antal timer planlagt:	120	Antal timer forbrugt:	40
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	01-12-2019
Status på leverancer i %:	18	Revideret slutdato:	01-12-2023
Status på leverancer:	Projektet er stoppet midlertidigt på grund af manglende lodsejervillighed fra ny lodsejer.		

I Birkemosen har der for år tilbage været gennemført et vandhandleplansprojekt, hvor der skete en omfordeling af jorder. Ny lodsejer i områder står tvivl om tinglyste rettigheder til stitracé gennem mosen.

Der har været arbejdet med Etape 1 i 2021. Der er påbegyndt slåning af sti fra p-pladsen ved Birkemosevej og ned til åen på Mat. 3i.

Der er stadig tilknyttet advokater på sagen. Samtidig er der dialog med lodsejer. Sagen er endnu ikke løst. Opholdsarealet ved vejen er genoprettet og vedligeholdes 4 x årligt med græsklip.

Projektets naturparksværdi:	Bedre tilgængelighed via nye stier og dermed flere oplevelser
Afhjælpende handling:	Der skal opnås enighed mellem de involverede parter.

● Rekreativ forbindelser ved Drejens/Houens Odde

Gennem samarbejde og dialog med private partnere og lodsejere er det målet at skabe større rekreative muligheder for borgere og turister på Drejens Halvøen og Houens Odde.

Mål: En bro over Eltang Vig, et hovedstiforløb på ca. 10 km med tilhørende faciliteter.

Samlet budget i kr.:	165.360	Forbrugt til dato i kr.:	45.000
Medfinansierende partnere:	Naturpark Lillebælt		
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	240	Antal timer forbrugt:	50
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	01-12-2018
Status på leverancer i %:	32	Revideret slutdato:	01-06-2022
Status på leverancer:	Der blev i 2017 indviet et stiforløb i den kommunalt ejede del af Hulskov på 1,1 km med bord/bænkesæt og kortbord. Der er planlagt yderligere 2.3 km stier med bord/bænkesæt og kortborde på kommunaltejede arealer mellem Nr. Bjert og Hulskov til etablering i 2019. På de private arealer er projektet svært gennemføreligt grundet manglende lodsejerparathed. De fleste lodsejere kan ikke se sig selv i at lægge jord til et sammenhængende stiforløb.		

Vi har i 2019 afklaret muligheder for sti gennem Hulskov og sti over strandeng ved Elvighøj. Vi har analyseret ældre matrikulære sager for at afklare vejrettigheder. Fokus ligger på at skabe en broforbindelse over Eltang Vig.

Der er i 2019 etableret en ca. 2,5 km lang naturroute og en ca. 1 km kang

udsigtsrute på kommunale arealer ved Drejens, se herunder.

I 2020 er der gennemført en besigtigelse af stier stier ved Eltang Vig, hvor broen ønskes etableret samt foretaget en granskning af vejretten over en privatejet matrikel beliggende mellem to kommunalt ejede matrikler. Granskningen er foretaget ud fra historiske dokumenter, såsom tinglysninger, salgssager, matrikulære sager m.m.

2021: Der har været arbejdet på projektet i meget begrænset omfang. Der har været holdt møde med partnere og borgere fra Drejens boligby. Det er blevet afklaret, at offentligheden ikke har en tinglyst vejret over et privat strandareal ved Eltang Vig. Arealet er centralt i forhold til at få skabt en broforbindelse over vigen. Det har ikke været mulig ad frivillighedens vej at sikre offentligheden adgang henover arealet.

En frivilligruppe af borgere fra Drejens boligby arbejder med at finde muligheder for et rekreativt stiforløb.

Projektets naturparksværdi: Projektet bidrager aktivt til målopfyldelse på alle langsigtede mål på friluftslivsområdet. Formålet med projektet er at forbedre den rekreative infrastruktur, sikre flere oplevelser, der øger glæden ved at være i naturen og derigennem sikre bedre sundhed for borgerne. Dele af stinettet bliver tilgængeligt for funktionshæmmede

Afhjælpende handling: Tiden må modne projektet, vi må afvente det frivillige bidrag fra lodsejerne.

✔ Nye ruter 3.5 km i alt

Der er etableret en ca. 2,5 km lang naturrute og en ca. 1 km kang udsigtsrute på kommunale arealer ved Drejens, herunder etablering af bro over Nr. Bjert Bæk, opsætning af borde-bænkesæt, kortborde og ruteafmærkning samt annoncering af stisystemer på oplevkolding.dk

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:			
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:		Planlagt slutdato:	
Afsluttet år:	2019		
Projektets naturparksværdi:	Adgang til naturen		

🟡 Landskabselementer v. Skamlingsbanken

Elementer i landskabet skal lede folk ud i landskabet, skabe "rum" til ophold og leg samt give dem lysten til at bevæge sig. Flere af faciliteterne vil også fungere som støttepunkter for undervisning.

Samlet budget i kr.:	20.000.000	Forbrugt til dato i kr.:	50.000
Medfinansierende partnere:	A.P Møller foden		
Ansvarlig projektejer:	Kolding Kommune		
Antal timer planlagt:	250	Antal timer forbrugt:	200
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	01-12-2020
Status på leverancer i %:	45	Revideret slutdato:	01-12-2025
Status på leverancer:	Der er udarbejdet skitser til landskabselementerne. Der arbejdes pt på fondansøgninger. Elementerne forventes indviet i 2025		

Projektets naturparksværdi: Bedre oplevelser på egen hånd FR1-5

Afhjælpende handling: Finde restifinansiering

● Hejlsminde Strandpark

Hejls/Hejlsminde – strandpark er et frivilligprojekt, bygget på landsbysamarbejdet. Rekreative kysttilbud med havbad og strandpromenade. Etaper i projektet:

1. Bedre sikkerhed for fodgængere med strandpromenade og fodgængerovergange.
2. Fællesplads med grillplads.
3. Lave et havnebad.
4. Opgradere forsamlingshusomgivelserne (FR 1-5).

Samlet budget i kr.: 20.085.000 Forbrugt til dato i kr.: 1.030.000

Medfinansierende partnere: Landsbyulje midler fra kommunen

Ansvarlig projektejer: Kolding Kommune

Antal timer planlagt: 300 Antal timer forbrugt: 270

Planlagt startdato: 01-01-2016 Planlagt slutdato: 01-12-2020

Status på leverancer i %: 80 Revideret slutdato: 31-12-2023

Status på leverancer: Der er etableret trafikdæmpende foranstaltninger og etableret en strandpromenade langs vejen, så der sikres bedre forhold for fodgængere og cyklister. Der er foretaget flere forbedringer af friluftslivet, forbedring af stranden, opsat gynger m.m.. Øvrige projekter kræver ekstern finansiering og er under planlægning. Projektet udvikler sig og tilpasses løbende i dialog med strandpark-udvalget.

I 2019 er der opsat bord-bænkesæt på fællesarealer.

2021: 3. Havne bad / Sauna er på vej/i proces.

2022: Havnebad/Sauna er ikke fuld finansieret, da priserne er gået kraftigt op. Der mangler ca. 200.000 kr. - 400.000 kr. Forsamlingshuset er opdateret med projekter (men det er til indvendig brug)

Projektets naturparksværdi: Bedre friluftsliv og frivillighed i lokalområdet

Afhjælpende handling: Finde restfinansiering

● Østerstrand - udvikling af Friluftsliv

Projekter afledt af "Vision Østerstrand", som skal skabe endnu flere gode muligheder for friluftslivet. En af de konkrete aktiviteter er en badesnegl for synshandicappede og en cirkelbadebro og sandfodring (FR 1-5).

Samlet budget i kr.: 8.175.000 Forbrugt til dato i kr.: 7.500.000

Medfinansierende partnere: Trygfonden og Friluftsrådet

Ansvarlig projektejer: Fredericia Kommune

Antal timer planlagt: 500 Antal timer forbrugt: 500

Planlagt startdato: 01-01-2018 Planlagt slutdato: 01-12-2019

Status på leverancer i %: 89 Revideret slutdato: 01-12-2023

Status på leverancer: I 2020 er Cirkelbroen retableret igen. Belysning af den 3 km lange strandsti er gennemført i 2020 (ekstraordinær bevilling på 3,0 mio. kr.). Samt nedrivning af vandværkbygning der lå ud til kysten, - nu del af voldanlægget - så udsigten er forbedret.

Der er ikke udført flere projekter i 2022. Sandfodring er udgået af budget 2023, der arbejdes på en løsning med stenrev 2023 (overskudssten fra havnebyggeri).

Projektets naturparksværdi: Flere friluftsmuligheder. Fr1-5.

Afhjælpende handling: Kører efter ny tidsplan.

Havfruefl+©jterne_2019.jpg

● Staurby Skov – nye friluftsmuligheder

Middelfart Kommune har købt den bynære, private skov, og kommunen vil udvikle den til en publikumsvenlig bynær skov med bedre natur. Masterplanen bliver lavet sammen med forskellige brugere, fx motionsløbere, mountainbikere, hundeejere, ryttere, lokaludvalg m.m., og der er fokus på ejerskab og bæredygtighed i planen. Projektet rummer både natur, friluftsliv og formidling og kan også få indflydelse på turisterhverv, fx konferencebesøg (FR 1-5).

www.staurbyskov.dk

Samlet budget i kr.:	13.000.000	Forbrugt til dato i kr.:	9.000.000
Medfinansierende partnere:	Friluftsrådet		
Ansvarlig projektejer:	Middelfart Kommune		
Antal timer planlagt:	750	Antal timer forbrugt:	740
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	01-12-2022
Status på leverancer i %:	84	Revideret slutdato:	31-12-2023
Status på leverancer:	Der er etableret shelterplads i skoven til en hel skoleklasse. Hundeskov er åbnet, og der er modtaget penge fra Friluftsrådet til at udvikle hundeskoven. Der er etableret et blå og rødt MTB-spor i sydskovens med MTB-teknikbane i forlængelse af sporet. Der er lavet græsningssskov med græssende kvæg og der er etableret en sommerfugle-eng for at styrke biodiversiteten i skoven. Der er etableret nye skovveje, kørestolsvenlige stier, 3 p-pladser og et handicaptollet. Der er lavet audiowalks, ridesti og O-løbsruter. Frivillige viser vej projekt med KU har kørt med Staurby Skov som case. Frivillige viser vej projekt med KU har kørt med Staurby Skov som case. Nordeafonden støtter udvikling af familiepladsen med 1,5 mio. kr. og borgerne har bidraget til design af pladsen.		

Projektets naturparksværdi: FR 1-5 Friluftsliv og N1 og N2 Biodiversitet

✓ Bedre friluftsliv i det syddanske bælt og øhav - Bælt i Balance

I projektet Bælt i balance vil vi øge tilgængeligheden for danskere og turister ved kysterne og på havet. Det unikke kystlandskab og det maritime økosystem, der er symboliseret af marsvinet, er en ikonisk natur, som vi vil gøre synlig og gøre mere nærværende for folk, som ikke selv kan dykke og sejle på havet. Det kan fx være via fortællinger på vores hotspots, i byerne, på elektroniske medier og ved installationer under havets overflade. Vi samarbejder med andre kommuner, foreninger, Friluftsrådet, turistforeninger m.fl. og har fokus på alle de langsigtede mål (FR1 – 5) og de tidligere mål fra pilotfasen (FR6-7). Mål: Ny, moderne og helhedsorienteret infrastruktur, toiletter og opholdsfaciliteter spredt i naturparken langs med kysten og en ny flydende port/mødested, som man kan flytte fra havn til havn og bruge til formidling om brugen og beskyttelsen af havet og kysten.

Samlet budget i kr.:	23.300.000	Forbrugt til dato i kr.:	1.000.000
Medfinansierende partnere:	Nordeafonden, Friluftsrådet Lokale- og Anlægsfonden m.fl.		
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	240	Antal timer forbrugt:	240
Planlagt startdato:	04-01-2019	Planlagt slutdato:	01-12-2022
Afsluttet år:	2022	Revideret slutdato:	01-12-2025
Projektets naturparksværdi:	Gode netværk indenfor friluftsliv er dannet med fx dykkere, sportsfiskere, kajakroere m.m.		

✓ Stinet v. Skamlingsbanken

For at skabe mulighed for at bevæge sig rundt i Skamlingsbankelandskabet renoveres eksisterende stinet og der etableres nye stier.

Mål: 7 km hovedstier, 3 km øvrige oplevelsruiter, 1.5 km adgangsvenlig sti

Samlet budget i kr.:	600.000	Forbrugt til dato i kr.:	150.000
Medfinansierende partnere:	A.P Møller Fonden og Kolding Kommune		
Ansvarlig projektejer:	Kolding Kommune		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	30
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	31-12-2018
Afsluttet år:	2021	Revideret slutdato:	31-12-2022
Projektets naturparksværdi:	Projektet bidrager aktivt til målopfyldelse på alle langsigtede mål på friluftslivsområdet. Formålet med projektet er at forbedre den rekreative infrastruktur, sikre flere oplevelser, der øger glæden ved at være i naturen og derigennem sikre bedre sundhed for borgerne. Dele af stinet bliver tilgængeligt for funktionshæmmede		

✓ Hotspot Skærbæk - ændret snorkelsti Trelde Næs

Snorkelstier er etableret i samarbejde med Ung Fredericia.

Samlet budget i kr.:	143.500	Forbrugt til dato i kr.:	143.500
Medfinansierende partnere:	Friluftsrådet		
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	200	Antal timer forbrugt:	200
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	01-08-2018
Afsluttet år:	2018		
Projektets naturparksværdi:	FR 1, F1, F4, F5		

Snorkelsti Trelde Næs.JPG

✓ Hotspot Skærbæk – udviklingsplan

Skærbæk beboerforenings visioner om en sammenhængende friluftslivalitet skal gøres konkrete i tæt samarbejde med naturparken og kommunen (FR 1 -5).

Målet er: Plan for Skærbæk Strandpark og Børup som friluftsområde

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:	Nordeafonden, Friluftsrådet, LOA		
Ansvarlig projektejer:	Skærbæk Beboerforening		
Antal timer planlagt:	50	Antal timer forbrugt:	50
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	31-01-2018
Afsluttet år:	2020	Revideret slutdato:	31-01-2020
Projektets naturparksværdi:	Projektet understøtter Naturparkens mål om at fremme friluftsliv ved kysten og i samarbejde md frivillige. (FR1- FR5)		

✓ Dykning ved Lyngsodde

Vi vil forbedre dykkerfaciliteter i samarbejde med lokale dykkere, dykkerklubben Aktiv og lodsejere for lokale og turister (FR1-3). Målet er en dykkerkæde og et par andre tiltag (Infotavle, borde/bænke, høje borde til dykkerudstyr, shelters)

Samlet budget i kr.:	352.500	Forbrugt til dato i kr.:	80.000
Medfinansierende partnere:	Nordeafonden		
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	100	Antal timer forbrugt:	57
Planlagt startdato:	01-01-2018	Planlagt slutdato:	31-12-2018
Afsluttet år:	2022	Revideret slutdato:	31-12-2023
Projektets naturparksværdi:	FR1-3		

✔ Trelde Næs - Forbedrede badefaciliteter

Trelde Næs er Blå Flag-strand. Der blev bygget en fast badebro i 2016 (FR 1-3). Broen forbedres så badegæster kan nå vandet på dybere vand.

Samlet budget i kr.:	135.000	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:	Nordea Fond - Bælt i Balance projekt		
Ansvarlig projektejer:			
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:	01-01-2016	Planlagt slutdato:	01-12-2019
Afsluttet år:	2020	Revideret slutdato:	31-12-2020
Projektets naturparksværdi:	FR 1-3		

✔ Aktivitetsskoven - klimabyen

Aktivitetsskoven tæt på stadion i Middelfart skal være et mangfoldigt bevægelsesområde med et stort udvalg af rum og elementer, som inviterer til forskelligartet brug, kædet sammen med læring om natur og klima. Et landskabsrum med indbygget klimatilpasning

Samlet budget i kr.:	7.300.000	Forbrugt til dato i kr.:	7.000.000
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Middelfart Kommune		
Antal timer planlagt:	250	Antal timer forbrugt:	250
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	01-07-2019
Afsluttet år:	2019		
Projektets naturparksværdi:	Med fokus på værdiskabelse og multifunktionalitet - og i samskabelse med borgere og brugere – er skabt en fremtidssikret, bæredygtige klimatilpasningsløsning af høj arkitektonisk værdi, der giver merværdi og brugsglæde for alle aldre.		

✔ Blå støttepunkter

Dette projekt skal etablere Shelters til friluftslivet langs kysten på Fyn – første fase er et samarbejdsprojekt med fire andre fynske kommuner, hvor der skal laves frivillige aftaler med lodsejere. I fase 2 kan projektet udvides med fælles shelterplanlægning, fx til ture i kajak-regi i hele Naturpark Lillebælt (FR 1-3). Mål: Mindst seks nye shelters.

Samlet budget i kr.:	3.000.000	Forbrugt til dato i kr.:	3.000.000
Medfinansierende partnere:	LAG-MANK, Friluftsrådet, Nordea		
Ansvarlig projektejer:	Middelfart Kommune		
Antal timer planlagt:	200	Antal timer forbrugt:	200
Planlagt startdato:	01-01-2016	Planlagt slutdato:	01-12-2018
Afsluttet år:	2018	Revideret slutdato:	30-09-2021
Projektets naturparksværdi:	Der er stor mangel på helt kystnære overnatningsmuligheder pt.. Projektet understøtter friluftsliv, længere besøg (vandre/cyklende/sejlende) og turisme. I første omgang kommer der 2 shelters ved Båring Vig, 2 shelters i Kasmosekov, 2 shelters på Strib Nordstrand, 3 shelters på spidsen af Svinø, 2 shelters på sydsiden af Fønsskov. Efterfølgende arbejdes der i anden runde på at dække hullerne på kyststrækningen mod syd (Wedells hoved) og mod nord på kyststrækningen mod Nordfyns Kommune.		

✔ Snoghøjgård park

Justering af stiforløb, friluftsfaciliteter og information. Mål: Flere bænke. Ny opdateret folder.

Samlet budget i kr.:	11.000	Forbrugt til dato i kr.:	11.000
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	50	Antal timer forbrugt:	50
Planlagt startdato:	01-01-2018	Planlagt slutdato:	01-12-2018
Afsluttet år:	2018		
Projektets naturparksværdi:	FR3 Udvikle den rekreative infrastruktur. T1: tiltrække lokale borgere og turister til naturparken (folder i flere sprog)		

✔ Forskønnelse af Skærbæk Strandpark

Der er skabt bedre lys og udgik fra shelterpladserne ved udtynding af bevoksningen. Der er skabt små lysninger i skovområdet i strandparken.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:			
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:		Planlagt slutdato:	
Afsluttet år:	2018		

✔ Nyt: Lillebæltstien

Velkommen til Lillebæltstien, som vil tillader os at kalde Danmarks smukkeste gåtur! Vandrstien er afmærket med den hvide vandringsmand på blå baggrund. Denne 1. etape forløber som en flot og afvekslende tur fra Strib i nord til Gamborg i syd - i alt 23 km. Stien er planlagt efter LGT standarden (leading Quality Trails -Best of Europa), og vil blive søgt LQT-certificeret når Lillebæltstien har en længde på min. 50 km.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:			
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:		Planlagt slutdato:	
Afsluttet år:	2018		

✔ Nyt: Natursti ved Erritsø Bæk

Etablering af en 600 meter lang trampesti langs bækken med spang og overgange mv.

Samlet budget i kr.:	75.000	Forbrugt til dato i kr.:	75.000
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	50	Antal timer forbrugt:	50
Planlagt startdato:	01-01-2019	Planlagt slutdato:	01-06-2020
Afsluttet år:	2019		
Projektets naturparksværdi:	FR1, FR2, FR3, FR5, F4		

✓ **Nyt: Besøgscenter ved Rands Fjord**

Besøgscenter indrettet i lade ved Egeskov Kirke. Indeholder en udstilling og formidling af natur- og kulturhistorie for Vejlbj Sogn og det fredede område ved Rands Fjord.

Fungerer også som madpakkehus. Åbent dagligt.

Samlet budget i kr.:	80	Forbrugt til dato i kr.:	80
Medfinancierende partnere:	Vejlbj Sogn, Menighedsråd ved Egeskov Kirke		
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	150	Antal timer forbrugt:	150
Planlagt startdato:	01-01-2019	Planlagt slutdato:	12-01-2019
Afsluttet år:	2019		
Projektets naturparksværdi:	FR1,F2, F3, F4, T1, T4		

✓ **NYT: Omklædningshus ved Strib**

Lokalt initiativ om at bygge omklædningsfaciliteter til vinterbadere i Strib.

<https://fyens.dk/artikel/nu-f%C3%A5r-vinterbaderne-i-strib-deres-hus-modtager-donation-p%C3%A5-111-063-kroner>

Samlet budget i kr.:	111	Forbrugt til dato i kr.:	111
Medfinancierende partnere:	Energi Fyn		
Ansvarlig projektejer:	Lokale		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:	12-12-2019	Planlagt slutdato:	01-12-2020
Afsluttet år:	2020		
Projektets naturparksværdi:	Tilgodeser friluftslivet (FR1, FR2 og FR5)		

✓ **NYT: SPOR i Røgle Mose og nyt madpakkehus**

Sporet er lavet i et samarbejde mellem lodsejere, Middelfart kommune, Strib Skole og Strib Lokaludvalg og med støtte fra Miljøministeriet, Nordeafonden og Middelfart kommune.

Sporet er et læringsspor for eleverne i Strib Skole og et oplevelsesspor for borgerne.

Madpakkehuset er sponsoreret af Nordeafonden, Middelfart Sparekasse - Strib afdeling, Middelfart kommune og borgerne i Strib via Crowdfunding

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinancierende partnere:	Nordeafonden, Middelfart Sparekasse - Strib afdeling, Middelfart kommune og borgerne i Strib via Crowdfunding		
Ansvarlig projektejer:	Strib Lokaludvalg		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:		Planlagt slutdato:	
Afsluttet år:	2020		
Projektets naturparksværdi:	Både nedre adgang og læring		

✓ **Nyt: Vildebælt pas**

Vi har udgivet et friluftspas, der opfordrer de besøgende til 10 "fede" aktiviteter i naturparken.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinancierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:	01-05-2020	Planlagt slutdato:	01-07-2020
Afsluttet år:	2020		

✔ **Nyt: Rutemarkering af stisystem på Trelde Næs**

Der er etableret fysisk ruteafmærkning af ruter på Trelde Næs. Det er en vandre rundrute på næsset og en "fossilrute", der viser vejen til stranden, hvor man kan finde fossiler. Der er etableret nye småruter og sat klaplåger op.

Samlet budget i kr.:	95	Forbrugt til dato i kr.:	95
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:	01-06-2020	Planlagt slutdato:	12-12-2020
Afsluttet år:	2020		
Projektets naturparksværdi:	FR1, FR2, FR3, FR5, F2		

✔ **Nyt: Forbedret friluftsliv i Snoghøjgårdparken**

Området har fået et løft så tilgængelighed for besøgende er forbedret. Stierne er forbedret, der er etableret udsigtskiler til søen og sat bord-og bænkesæt op.

Samlet budget i kr.:	100.000	Forbrugt til dato i kr.:	100.000
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	50	Antal timer forbrugt:	50
Planlagt startdato:	01-09-2020	Planlagt slutdato:	01-12-2020
Afsluttet år:	2020		
Projektets naturparksværdi:	FR3		

Erhverv

● NYT: Virksomhedssamarbejder i Naturpark Lillebælt

Samarbejde med virksomheder om et bedre havmiljø. Vi har i første planperiode oplevet en stor interesse fra lokale erhverv og organisationer i at hjælpe Lillebælt og havmiljøet. Fx er der doneret penge til stenrev, fiskebørnehaver og forskning. 2 aftaler med virksomheder er underskrevet i 2022. Det er to nedbrydnings-entreprenører, som gerne vil donere sten fra deres projekter til stenrev eller andre naturprojekter. Der er i 2022 afleveret flere tons sten i Middelfart Kommune, som kan bruges til nye stenrev.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:	Virksomheder som P-lesen og Torben Clausen.		
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	50	Antal timer forbrugt:	50
Planlagt startdato:	03-01-2022	Planlagt slutdato:	31-12-2027
Status på leverancer i %:	13		
Status på leverancer:	2 aftaler med nedrivningsvirksomheder. Projektet er skrevet ind i den nye naturparkplan 2023-2027.		

Projektets naturparksværdi: Bidrager til følgende langsigtede mål:

- E1. Styrke samarbejdet mellem erhverv, foreninger og organisationer
- E3. Skabe økonomisk vækst og arbejdspladser
- E4. Fremme grøn omstilling og en bæredygtig udvikling

✓ Spis Lillebælt

Ved sammen at skabe havhaver, certificering af fødevarer m.m. skal vi præsentere madoplevelser, der giver viden om, hvordan dit lokalområde producerer fødevarer under hensyn til omgivelserne. Projekter udvikles sammen med foreninger, producenter, restauranter m.fl.

Mål: Havhaver ved Fredericia C, Mærkningsordning etableret og 2 produkter i dansk dagligvarebutik fx tangprodukter, Samarbejde med 2 hoteller/restauranter om brug af naturpark-produkt, 1 årlig Naturparkmarkedsdag med indsamling af naturpark-produkter, fælles naturparkmarkedsdag med de andre danske naturparker.

Samlet budget i kr.:	150.000	Forbrugt til dato i kr.:	150.000
Medfinansierende partnere:	Nordea Fonden		
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	100	Antal timer forbrugt:	100
Planlagt startdato:	01-01-2019	Planlagt slutdato:	01-12-2022
Afsluttet år:	2022		
Projektets naturparksværdi:	Projekt styrker samarbejdet mellem erhverv, foreninger og organisationer. Fremmer grøn omstilling		

Honning_NaturparkLillebaelt.jpg

✓ Bælt i balance, forskning, fisk og fællesskab.

Sportsfiskere og erhvervsfiskere, Destination Lillebælt, landbrug og forskere går sammen om at skabe nye frivillige aftaler for i fællesskab, og en fælles forståelse for at forbedre fiskebestandene i Lillebælt. Ved at øge forskningen i området, vil vi kunne lave bedre og mere bæredygtige aftaler, og fiskerne vil vise vejen frem via frivillige aftaler baseret på viden, og få mere opmærksomhed for deres produkter. Projektet er bredt, hænger sammen med projektet bedre friluftsliv i de syddanske øhav og rummer mange naturpark Lillebælt mål:

- Styrke naturparkens biologiske mangfoldighed - biodiversitet (N1)
- Forbedre forholdene for særligt sårbare dyrearter – marsvin og torsk (N2)
- Sætte fokus på at forbedre de marine naturtyper og styrke den biologiske mangfoldighed i havet – stenrev (N4)

- Styrke samarbejdet mellem erhverv, foreninger og organisationer – frivillige aftaler med fiskerne (E1)
- Samarbejde om bæredygtigt fiskeri – udpegning af frivillige reservater uden fiskeri (E2)
- Sikre økonomisk vækst, arbejdspladser i fiskeriet, grøn omstilling og bosætning – krabbefiskeri og flere torsk (E3-5)
- Tiltrække flere besøgende fra lokalområdet og flere turister fra ind- og udland – større fiskebestande og formidling af forskningsresultater (T1 og T2).

Samlet budget i kr.:	13.200.000	Forbrugt til dato i kr.:	1.500.000
Medfinansierende partnere:	VELUXFONDEN		
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	1.200	Antal timer forbrugt:	1.200
Planlagt startdato:	01-01-2018	Planlagt slutdato:	01-12-2022
Afsluttet år:	2022	Revideret slutdato:	01-03-2025
Projektets naturparksværdi:	Se beskrivelse		

Forbedring og forskning_Bæltibalance.pdf

✓ NaturparkLillebælt Partnere

Projektet skal danne et netværk af erhvervsdrivende partnere i Naturpark Lillebælt, herunder campingpladser, hoteller, ejendomsmæglere, så både partnere og naturpark kan blive mere synlige over for borgere, tilflyttere og turister. Destination Lillebælt vil være en del af partnerskabet, især på markedsførings-strategien. Projektet har i høj grad også turisme- og formidlingsformål, men fokus er på økonomisk vækst og bosætning på et bæredygtigt grundlag. Ønsket er en lokal forankring, og at udbrede kendskabet til naturpark-produkter og oplevelser til fordel for både partnere og naturparken. Konceptet finder inspiration i pilotprojekt, som blev afsluttet i 2016 i Naturpark Vesterhavet. Første skridt er at udarbejde en business case for partnerne, der viser, hvilke gevinster og omkostninger der er for virksomheden. Målet var mindst 10 partnere i 2019.

Samlet budget i kr.:	50.000	Forbrugt til dato i kr.:	50.000
Medfinansierende partnere:	Destination Lillebælt, Visit Lillebælt, Visit Kolding og partnerne		
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	220	Antal timer forbrugt:	220
Planlagt startdato:	01-01-2019	Planlagt slutdato:	01-12-2022
Afsluttet år:	2022		
Projektets naturparksværdi:	Projektet styrker samarbejdet mellem erhverv, foreninger og organisationer. Udbreder kendskabet til naturparken.		

Partner_Martinskriverunder.jpg

Formidling

● Naturrum/Marsvinobservationsposter

Formidling af kultur, natur, friluftsliv vil vi koble og trække ned til kysten på tre centrale steder i naturparken. Formidlingen skal være både visuel på en skærm, plancher osv. og via hørelsen (marsvinelyd via høretelefoner). Der vil være direkte udsendelser fra Lillebælt (lyd, film og bølgeretning m.m.). Formidlingen kan indgå i undervisningen i skolerne (biologi, geografi, natur/teknologi) (F 1-5).strømninger). Formidlingen kan indgå i undervisningen i skolerne (naturfag).

Mål: tre platforme opstillet og i funktion på tre gode steder langs kysten, én i hver kommune som minimum.

Samlet budget i kr.: 1.200.000 Forbrugt til dato i kr.: 600.000

Medfinansierende partnere: Friluftsrådet, Lokale og Anlægsfonden

Ansvarlig projektejer: Naturpark Lillebælt

Antal timer planlagt: 1.000 Antal timer forbrugt: 700

Planlagt startdato: 01-12-2017 Planlagt slutdato: 01-12-2019

Status på leverancer i %: 33 Revideret slutdato: 01-12-2023

Status på leverancer: Lokalteterne for de 3 Naturrum er besluttet. Middelfart ved Røjle Klint. Kolding ved Skibelund og Solkær Enge. Fredericia ved Kanalbyen. Der er søgt og opnået økonomisk støtte til Naturrummene. Der har været dialog med relevante foreninger, lodsejere og borgere om projektet. Der er fundet en egnet arkitekt der har lavet oplæg til et fælles udtryk for de 3 naturrum og samtidig skal det enkelte naturrum designet så det tilpasses områdets værdier og tema.

Oplæg er godkendt og der arbejdes nu på udbud af de tre naturrum og myndighedsbehandling. Vi er i dialog med konsulent til hjælp til formidlingsdelen.

Naturrum i Kanalbyen er bygget færdig pr. 6. december 2021 - vil stå helt klar inklusive formidlingsdelen i foråret 2022.

Naturrum ved Kanalbyen i Fredericia er etableret. De øvrige 2 afventer tilladelser.

Status 2022: naturrum i Kanalbyen i Fredericia afsluttes med udgangen af 2022 (formidlingsdelen).

Projektets naturparksværdi: F2 Udbrede kendskabet til de enestående natur-/kulturkvaliteter og de geologiske og landskabelige kvaliteter i området og synliggøre dem.

Afhjælpende handling: Brug for mere tid til at indhente tilladelser til byggeri.

● Middelfart Marinas formidlingsområde

Middelfart Marina skal udvikles til at være et mere åbent og friluftsvenligt sted, fx til badning og aktiviteter, og en ny marinaplan beskriver denne udvikling. Middelfart Marina skal udvikles til at være et mere åbent og friluftsvenligt sted, fx til badning og aktiviteter. Det er planlagt, at der skal skabes et nyt unikt formidlingsområde på marinaen, hvor børn og voksne kan lære om det marine liv og naturen i området. (F 1-5). Mål: Planen for de rekreative områder på marinaen "Marina med mere" er endelig godkendt medio 2021, hvorefter realiseringen af "Mariana med mere" starter.

Samlet budget i kr.: 20.000.000 Forbrugt til dato i kr.: 4.000.000

Medfinansierende partnere:

Ansvarlig projektejer: Middelfart Kommune

Antal timer planlagt: 5.000 Antal timer forbrugt: 2.500

Planlagt startdato: 01-12-2017 Planlagt slutdato: 01-12-2018

Status på leverancer i %: 65 Revideret slutdato: 01-12-2026

Status på leverancer: Masterplan og lokalplan er vedtaget. Nyt vinterbad er indviet.

Vinterbadefaciliteter i form af ny badebro, sauna og omklædningsrum. Planen realiseres i etaper startende med faciliteter for sejlere og bådeejere. Snart følger tilbygninger til klubber og nye rekreative områder, der inviterer til ophold og leg hele året. Målet er opnået, men vi fortsætter projektet frem til 2026 med et udvidet mål om et nyt formidlingsområde.

Projektets naturparksværdi: F1-5

Afhjælpende handling: Vi har udvidet projektet til at omfatte implementering af formidlingsområde.

● Nyt: Kolding Stenbank

Kolding Stenbank er et projekt, hvor alle Kolding kommunes borgere og virksomheder inviteres med til at bidrage meget konkret til at forbedre miljøforholdene i naturparkområdet. Det går ud på i løbet af de næste 18 – 24 måneder at indsamle en kæmpe bunke sten som herefter udlægges på havbunden et eller flere steder langs Koldings kystlinje og som herefter vil gro til med alger og blive skjule- og opvækststeder for fiskeyngel. Alle skal kunne donere sten til stenbanken som over tid vil vokse i størrelse frem mod den dag, hvor den losses på skib og herefter udlægges på havbunden. Derudover har projektet en social vinkel, da projektet skal involvere udsatte borgere i udvalgte opgaver

Samlet budget i kr.: 50.000 Forbrugt til dato i kr.: 20.000

Medfinansierende partnere: Kolding Kommune, Kolding Havn, Kolding Herreds Landbrugsforening, Redux - affald og genbrug. Derudover er Kolding Sportsfiskerfor

Ansvarlig projektejer: Kolding Kommune

Antal timer planlagt: 2.700 Antal timer forbrugt: 975

Planlagt startdato: 01-10-2019 Planlagt slutdato: 01-07-2023

Status på leverancer i %: 50

Status på leverancer:

Der er holdt møder med eventuelle partnere om projektet, herunder afklaring af metoder til indsamling af sten, placering af stenbanken på havnen og opsætning af sparegrise på genbrugspladserne.

I 2020 er der i samarbejde med Kolding Herreds Landbrugsforening og lokal DN udarbejdet kriterier for, hvilke sten projektet kan modtage af sten fra landmænd. Der er indgået samarbejdsaftale med Kolding Havn og fundet placering til stenbanken på havnen, der har været opstillet containere hos landmænd og borgere til indsamling af sten. Stenbanken har tillige modtaget en donation af sten fra Boskalis, der er entreprenør på Baltic Pipe ledningen over Lillebælt. I 2020 har der i stenbanken været et event ved første indsættelse i stenbanken. Og derudover er har stenbanken deltaget ved Lillebælts hemmeligheder, og medvirket ved livestreaming af livet på havbundet. Endeligt er der holdt møde med Udsatterrådet om involvering af udsatte borgere.

2021: Indsamlingen af sten foregår planmæssigt, og der annonceres ikke længere efter sten. Der afventes to store donationer af sten fra projekterne "Marina City" og "Baltic Pipe". Der arbejdes nu på etablering af endnu et stenrev. Første stenrev vil være et formidlingsrev, som placeres i Kolding Fjord ved Løverodde. Det andet stenrev forventes placeret i Snævringen ud for Gl. Aalbo. Stenbanken har deltaget i formidlingsaktiviteter i forbindelse med Marina City arrangement 15. oktober samt i forbindelse med Åbent Skib på forskningsskibet Auroras besøg 6. november. Begge arrangementer var velbesøgte. Der arbejdes på finansiering af Gl. Aalbo stenrevet, ligesom der arbejdes på at finde et egnet sted, hvor stenene fra "Baltic Pipe" udgravningerne kan ligge indtil udslibning. Ansøgning til kystdirektoratet udsendt November 2021 vedr. Løverodde stenrevet, mens ansøgning til Gl. Aalbo revet forventes afsendt primo 2022.

Der er i 2022 etableret en filial af Kolding Stenbank ved Stensgård, hvor

sten fra Baltic Pipe projektet kan deponeres midlertidigt indtil udskibning. Der har været dialog med erhvervsfiskere omkring placering af stenrev i forhold til deres garnfiskeri. Ansøgning til etablering af stenrevene er indsendt til Kystdirektoratet og vi har PT modtaget tilladelse til etablering af et stenrev ved Løverodde. Det tilknyttede socialøkonomiske team (3 ledige fra jobcentret, der har mulighed for socailt frikort) har arbejdet i stenbanken med at sortere sten efter størrelse, da nogle af stenene er for små til at kunne anvendes i stenrevene.

Projektets naturparksværdi: N.1, Fr.1.

● NYT: Naturpark Lillebælt Spejder

Formålet med projektet er at udvikle et forløb for børn og unge, der giver læring og viden om Naturpark Lillebælt, og som udløser retten til at bære et specifik Naturpark Lillebælt mærke. Forløbet skal kunne anvendes af spejdere, der er på lejr på Houens Odde Spejdercenter, af andre gæstende børn og unge på Houens Odde Spejdercenter, elever fra landets ordblindееfterskoler samt af spejdergrupper, der er hjemmehørende i Fredericia, Kolding og Middelfart kommuner.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:	Houens Odde Spejdercenter		
Ansvarlig projektejer:	Kolding Kommune		
Antal timer planlagt:	87	Antal timer forbrugt:	75
Planlagt startdato:	01-01-2019	Planlagt slutdato:	01-12-2020
Status på leverancer i %:	83	Revideret slutdato:	31-12-2025
Status på leverancer:	Der er udviklet fem forløb, samt kriterier for, hvordan mærket kan opnås. Alt materiale er gjort tilgængeligt for ordblinde. Der er holdt kursus for spejdercentrets houvmand, og mærkeforløbet er afprøvet på spejdercenteret henover sommeren 2019. I alt 300 spejder har erhvervet mærket.		

I 2020 har yderligere 200 spejdere erhvervet mærket. Et planlagt kursus for lokale spejderleder om mærkeforløbet blev aflyst.

2021: Det har ikke været muligt at planlægge og gennemføre kursus for lokale spejderledere i spejdermærket, grundet corona restriktioner i forsommeren. Der planlægges for et kursus i forsommer 2022. På Spejdercentret har der henover sommeren været gennemført flere lejre, hvor i alt 289 spejdere har erhvervet mærket. Det er spejdercentrets vurdering at mindst dobbelt så mange har været igennem hele programmet og en del flere har deltaget i enkelte aktiviteter.

I forsommeren 2022 gennemførte Naturpark Lillebælt og Houens Odde Spejdercenter kursus for ledere fra lokale spejdergrupper og FDF-kredse. I alt 18 ledere gennemførte kurset. Sommeren 2022 har imidlertid været anderledes grundet Spejdernes Lejr på Hedeland. Der har derfor ikke været mange spejderne på centerlejr på Spejdercentret. Enkelte lokale spejdergrupper har gennemført aktiviteterne og modtaget spejdermærket. Der er i 2022 solgt yderlig 150 mærker.

Projektets naturparksværdi: Projektet bidrager aktivt til F1 og F2, da går ud på at fremme kendskabet til naturparken. Projektet bidrager tillige til E1, da projektet styrker samarbejdet med erhverv.

Afhjælpende handling: Projektet videreføres til næste mærkningsperiode, hvor vi vil arbejde på at endnu flere spejdere får mærket, herunder evt. genne

✔ Viden om Lillebælt

Kort, der bliver vist på både smartphone, pc eller tablet, skal indeholde en brugervenlig og spændende præsentation af viden om fx marsvins aktuelle færden i Lillebælt, så både besøgende, skoler og borgere får et godt overblik over faciliteter, natur, nyeste forskning og events. En øget bevidsthed om værdierne i naturparken skal give ændringer i adfærden hos de besøgende. Det giver en bedre balance mellem benyttelse og beskyttelse. I samarbejde med foreninger, private, forskere og turistforeninger (F 1-5). Mål: en webapp/hjemmeside med kort, et årligt forskermøde med naturvejledere, foreninger og andre guider om den nyeste viden om Lillebælt. Der nedsættes en arbejdsgruppe, som udvikler nye produkter, der formidler den nyeste viden.

Samlet budget i kr.:	100.000	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:	Nordeafonden		
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	120	Antal timer forbrugt:	20
Planlagt startdato:	01-10-2018	Planlagt slutdato:	01-12-2022
Afsluttet år:	2022	Revideret slutdato:	01-04-2025
Projektets naturparksværdi:	Mål F1-5		

✔ De unge naturparkguider

Den fornemme titel får skoleelever, efter de har arbejdet med at formidle naturen i Naturpark Lillebælt. Det er et undervisningsforløb, der er udviklet sammen med Friluftsrådet, hvor eleverne skal formidle områdets natur og forbedre lokalbefolkningens tilknytning til Naturpark Lillebælt (F 1-5).

Konceptet er udviklet via undervisningstilbud til skolerne, der viser dem, hvordan Lillebælt kan bruges i undervisningen, fx "SnorkelFYSIK for frømand" og "Biologi på Bunden". Formålet er at gøre unge interesseret i naturvidenskab, udvikle nye undervisningsformer, og at vise de unge, hvor fantastisk Lillebælt er. I Middelfart forsøger vi i den forbindelse at udvikle et lærings- og undervisningsforløb sammen med skoleforvaltningen, virksomheder og andre partnere om klimaforebyggelse og -tilpasning.

Samlet budget i kr.:	64.000	Forbrugt til dato i kr.:	64.000
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	650	Antal timer forbrugt:	650
Planlagt startdato:	01-12-2020	Planlagt slutdato:	01-12-2025
Afsluttet år:	2022		
Projektets naturparksværdi:	At gøre unge interesseret i naturvidenskab, udvikle nye undervisningsformer og at vise de unge hvor fantastisk Lillebælt er.		

✔ Naturpark-vejledning Udvikling

Videreudvikling af naturvejledningen - kombineret land, kultur og havformidling. Formen evalueres og aftales løbende i formidlingsgruppen. Formålet er at skabe et samarbejde på tværs af de tre kommuner og at formidle lokalt og mere bredt. Mål: Minimum 12 naturvejlederture i hele Naturparken. 4 temaer der går igen i hver kommune. Hertil kommer minimum 1 årlig event kaldet Lillebælts hemmeligheder eller drageevent.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	500	Antal timer forbrugt:	500
Planlagt startdato:	01-12-2018	Planlagt slutdato:	01-12-2022
Afsluttet år:	2022		
Projektets naturparksværdi:	F1-F5 i naturparkplan		

Motormille (2).JPG

✔ Naturformidling ved Voldgraven

Formidling af fiskeri og andre naturoplevelser i voldgravens søer, herunder regler for bæredygtig fiskeri og opfordring til at stoppe med fuglefodring.

Formidling gennemført ved offentligt arrangement med naturformidler og Fredericia Fritidsfiskere.

Informationstavler er sat op og foldere om fiskeri og fodring af andefugle er

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:			
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:	01-12-2017	Planlagt slutdato:	01-12-2018
Afsluttet år:	2018		
Projektets naturparksværdi:	F3 Fokuserer på øget beskyttelse og benyttelse af området.		

✔ Nyt: Undervandskameraer på bunden af Lillebælt.

I foråret 2018 har vi monteret 2 undervandskameraer på bunden af Lillebælt. Kameraerne er monteret på vores marsvinlyttepost og sender livebilleder til overfladen 24 timer i døgnet. Billederne giver et sjældent indblik i hvordan forholdene er under overfladen - også når strømmen er vild og sigten drilg - og åbner for en verden ikke alle har mulighed for at besøge. Projektet er et samarbejde mellem Naturpark Lillebælt og Århus universitet. Efter monteringen har vi endvidere samarbejdet med lokale dykkere i forbindelse med rengøring og vedligehold.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:	Århus Universitet		
Ansvarlig projektejer:	Middelfart Kommune		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:	01-12-2017	Planlagt slutdato:	01-12-2018
Afsluttet år:	2018		
Projektets naturparksværdi:	F1 Vække befolkningens nysgerrighed og interesse for Lillebælts marine og maritime liv - i fortiden, nutiden og fremtiden.		

✔ Nyt: Find-vej-rute på Trelde Næs

Digital formidling af natur- og kulturhistorie af Trelde Næs, Trelde Skovene og Naturpark Lillebælt. Virtuelle spots er etableret i samarbejde med Dansk Orienteringsforbund og Kano-og Kajak Forbundet (Find-Vej-Rute) i forbindelse med "Sommer i Naturen"

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:	Dansk Orienteringsforbund, Kano-og Kajak Forbundet, Nordea Fonden		
Ansvarlig projektejer:			
Antal timer planlagt:	37	Antal timer forbrugt:	37
Planlagt startdato:	01-07-2020	Planlagt slutdato:	31-08-2020
Afsluttet år:	2020		

✔ Nyt: Interaktiv formidling på Trelde Næs Naturcenter

Interaktiv infotavle i Trelde Næs Naturcenter med bl.a. info om naturparken, Lillebælt, marsvin, sjældne arter på Næsset.

Samlet budget i kr.:	126.000	Forbrugt til dato i kr.:	126.000
Medfinansierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommuner		
Antal timer planlagt:	40	Antal timer forbrugt:	40
Planlagt startdato:	01-06-2020	Planlagt slutdato:	01-09-2020
Afsluttet år:	2020		
Projektets naturparksværdi:	F1-F5		

✓ **Ny: Formidlingstiltag om fossiler**

Udstilling og formidling af fossiler i Trelde Næs Naturcenter. Der er etableret en fysisk udstilling af fossiler fundet ved Lillebælt. Der er udarbejdet infotavler med formidling af fossilfund.

Samlet budget i kr.:	15	Forbrugt til dato i kr.:	15
Medfinancierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	75	Antal timer forbrugt:	75
Planlagt startdato:	01-08-2020	Planlagt slutdato:	18-12-2020
Afsluttet år:	2020		

✓ **Nyt: Vild Mad sankeruter i naturparken.**

Vi har etableret digitale sankeruter i naturparken (12 stk.), hvor man ved hjælp af "Vild Mad"-app'en guides rundt til steder, hvor man kan finde råvarer i skov, strand, levende hegn og græsland. Etableret i samarbejde med Friluftsrådet og "MAD".

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinancierende partnere:	Nordea-fonden		
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:	01-01-2020	Planlagt slutdato:	01-06-2020
Afsluttet år:	2020		
Projektets naturparksværdi:	F1, F3, F4, F5		

✓ **Nyt: Hagenør - nye tavler med info om naturpark**

Vi formidler naturparken og den lokale natur på en ny infotavle ved indgangen til Hagenør.

Samlet budget i kr.:	32.000	Forbrugt til dato i kr.:	32.000
Medfinancierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	30	Antal timer forbrugt:	30
Planlagt startdato:	01-01-2020	Planlagt slutdato:	01-11-2020
Afsluttet år:	2020		
Projektets naturparksværdi:	F1-F5		

✓ **Nyt: Snoghøjgårdparken - info om naturparken**

Vi formidler naturparken og den lokale natur på en ny infotavle ved indgangen til Snoghøjgårdparken.

Samlet budget i kr.:	5.000	Forbrugt til dato i kr.:	5.000
Medfinancierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	5	Antal timer forbrugt:	5
Planlagt startdato:	01-01-2020	Planlagt slutdato:	01-12-2020
Afsluttet år:	2020		

✓ **Nyt: Folder om Trelde Næs i naturparken**

Samlet budget i kr.:	20	Forbrugt til dato i kr.:	20
Medfinancierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	50	Antal timer forbrugt:	50
Planlagt startdato:	01-10-2020	Planlagt slutdato:	01-12-2020
Afsluttet år:	2020		
Projektets naturparksværdi:	F1, F2, F3 og F4		

✔ **NYT: Renovering af formidlingscenter Trelde Næs**

Vi har renoveret Naturcenteret med nyt gulv og facade, så det bliver mere synligt og rart for gæster der er på besøg på Trelde Næs.

Samlet budget i kr.:	15.000	Forbrugt til dato i kr.:	150.000
Medfinancierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:	01-10-2021	Planlagt slutdato:	01-12-2021
Afsluttet år:	2021		

✔ **NYT: Strandsti med formidling om naturparken**

Den eksisterende strandsti i Fredericia er forsynet med formidlingstavler og piktogramskilte. Stien er desuden forlænget ind igennem Kanalbyen. Informationstavlerne formidler viden om naturparken - både natur og kulturhistorie.

Samlet budget i kr.:	70	Forbrugt til dato i kr.:	70
Medfinancierende partnere:			
Ansvarlig projektejer:	Fredericia Kommune		
Antal timer planlagt:	150	Antal timer forbrugt:	150
Planlagt startdato:	01-09-2020	Planlagt slutdato:	01-02-2021
Afsluttet år:	2021		
Projektets naturparksværdi:	F1, F2, F4 (motiverer at komme ud og gå en tur)		

✔ **Nyt: Lokale guider i naturparken**

Vi vil oprette et korps af lokale guider, der kan planlægge og gennemføre guidede ture. De lokale guides ture er tænkt som et supplement til de ture, som naturparkens naturvejledere gennemfører og de lokale guider udspringer af venne-projektet.

Samlet budget i kr.:	82.500	Forbrugt til dato i kr.:	82.500
Medfinancierende partnere:	Friluftsrådet		
Ansvarlig projektejer:	Middelfart Kommune		
Antal timer planlagt:	160	Antal timer forbrugt:	160
Planlagt startdato:	01-01-2020	Planlagt slutdato:	31-12-2021
Afsluttet år:	2022	Revideret slutdato:	31-12-2022
Projektets naturparksværdi:	Bidrager til mål F1, F2, F 4 og F5		

Turisme

Nyt: Kommunikation 2022 om Naturpark Lillebælt

Kommunikation om Naturpark Lillebælt

Samlet budget i kr.: 50.000 Forbrugt til dato i kr.: 50.000

Medfinansierende partnere:

Ansvarlig projektejer: Naturpark Lillebælt

Antal timer planlagt: 0 Antal timer forbrugt: 0

Planlagt startdato: 01-01-2022 Planlagt slutdato: 31-12-2022

Status på leverancer i %: 100

Status på leverancer: I 2022 har der været fokus på ekstern kommunikation, både overfor borgere og turister - sidstnævnte både nationalt og internationalt. Vores hjemmeside er blevet oversat til engelsk og der er indgået samarbejde med Release Peace Magazine omkring en række online artikler målrettet internationale off-the beaten track rejsende. Se artiklerne her: <https://releasepeace.org/release-peace/europes-high-north/> Desuden er der oparbejdet et tæt samarbejde med vores visit-organisationer og destinationer. Disse bruger vores naturpark som et fyrtårn for området og er med til at kommunikere vores indsatser til gæsterne. Se f.eks.: <https://www.visitfredericia.dk/turist/attraktioner/naturpark-lillebaelt>, <https://www.visitmiddelfart.dk/middelfart/oplevelser/naturpark-lillebaelt> og <https://www.visitkolding.dk/kolding/oplevelser/naturpark-lillebaelt-i-kolding>

Nogle af dem har desuden integreret vores logo i deres e-mail signatur. Meget af vores kommunikation foregår på de Sociale Medier. Vi har brugt både Facebook og Instagram til at informere vores følgere om tiltag, initiativer, ture og aktivitetsmuligheder i naturparken. I 2022 har vi arbejdet meget med stories, som særligt på Instagram bliver set af mange mennesker.

En milepæl i vores kommunikation var desuden et link til vores engelske hjemmeside fra National Geographic UK: <https://www.nationalgeographic.co.uk/travel/2022/11/from-valencia-to-bord-eaux-these-european-cities-are-redefining-the-future-of-travel>

I december i år har vi lavet en aftale med en tysk blogger om en blogartikel i forbindelse med en online julekalender, hvor vores partnere har fået mulighed for at købe sig ind og blive markedsført som en del af naturparken:

<https://www.larilara.de/reisen/reisen-mit-kindern/der-naturpark-lillebaelt/>

Vores tal tyder på at vi er lykkedes med vores kommunikation, idet vi bl.a. kan se at:

- vi har 51 % flere brugere på vores hjemmeside i år, sammenlignet med sidste år
- vi har 57 % flere sidevisninger
- vi er steget fra ca. 11 % udenlandske besøgende (tysk, engelsk og hollandsk) til over 25 % udenlandske besøgende i 2022.

På vores sociale medier er vi både steget med antal følgere, samt på vores rækkevidde.

✓ Forbedring af strande

I et samarbejde mellem de tre kommuner, Destination Lillebælt og turistorganisationerne er strandenes nuværende og fremtidige turismepotentiale blevet vurderet. Vi arbejder videre med at forbedre hotspot-strande målrettet turisternes behov. Mål:

Detaljeret plan for Kolding Kommune: Kortlægge strande og finde deres potentiale for forskellige målgrupper - tematisere strandene. Plan klar 2018. Middelfart går videre med at forbedre Blå Flag strande.

Samlet budget i kr.:	1.000.000	Forbrugt til dato i kr.:	1.000.000
Medfinansierende partnere:	INTERREG REACT		
Ansvarlig projektejer:	Destination Lillebælt		
Antal timer planlagt:	100	Antal timer forbrugt:	100
Planlagt startdato:	01-01-2017	Planlagt slutdato:	31-12-2019
Afsluttet år:	2020		
Projektets naturparksværdi:	Bedre muligheder for besøgende at have en god oplevelse på den rigtige strand for dig.		

✓ Naturpark Lillebælts markedsføring til turister

I et samarbejde med Destination Lillebælt, Bridgewalking, naturvejledere og foreninger som fx DOF, DJ m.fl. laver vi information og markedsføringsmateriale om Naturpark Lillebælts friluftsliv og naturværdier. Informationen bliver skræddersyet til de pakkeløsninger, som turistudbyderne vælger. Turistudbyderne kunne også ansætte unge naturparkguider i sommerferien til at formidle deres viden til unge fra andre lande, som f.eks. tager på Marsvin-camp, mens forældrene nyder naturen/kulturen i området. Naturparken kan levere den nyeste viden om friluftsliv og natur, den uventede historie og gode råd til, hvordan alle kan beskytte værdierne, som del af strategien for bæredygtig turisme. Formidlingen skal være på tre sprog. Til alle turister. Målet er: Fælles markedsføring i 2020. Mindst 2 pakkeløsninger.

Samlet budget i kr.:	1.000.000	Forbrugt til dato i kr.:	1.200.000
Medfinansierende partnere:	Visitorganisationer og erhverv		
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	200	Antal timer forbrugt:	200
Planlagt startdato:	01-01-2018	Planlagt slutdato:	31-12-2020
Afsluttet år:	2020		
Projektets naturparksværdi:	Skal øge kendskabet til naturpark Lillebælt og de gode oplevelser. Og gerne til andre danske naturparker.		

Lillebælt_1.png

Lillebælt_1.png

✓ NYT: Medarbejder til forretningsudvikling- og kommunikation i Naturpark Lillebælt

Som følge af nedlukning af Destination Lillebælt, har de tre kommuner valgt, at finde ressourcer til ansættelse af udviklings- og kommunikationskonsulent, som skal udvikle turisme og forretning i Naturpark Lillebælt og kommunikere fortællinger om dette, projekter (fx Bælt i Balance) og oplevelser i området. Alt sammen i tæt samarbejde med visit-organisationer og destinationerne i Trekantområdet og Fyn. Samtaler er afsluttet i 2021 og ansatte begynder 1. jan 2022. Samtidig øges koordineringen så sekretariatschefen går på fuld tid i Naturpark Lillebælt.

Samlet budget i kr.:	0	Forbrugt til dato i kr.:	0
Medfinansierende partnere:	De tre kommuner		
Ansvarlig projektejer:	Naturpark Lillebælt		
Antal timer planlagt:	0	Antal timer forbrugt:	0
Planlagt startdato:		Planlagt slutdato:	
Afsluttet år:	2021		